

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 199

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY MORNING, AUGUST 25TH, 1937

LETO XL — VOL. XL

Španski nacionalisti napredujejo na 75 milj dolgi črti in prodirajo skoro brez odpora od strani rdeče armade

Bilbao, Španija. — Castro Urdiales, malo pristanišče na poti proti Santanderju, je padlo večeraj v roke nacionalistov, ki so njih severna armada prodirala na tej črti in sicer v 75 milj dolgi bojni fronti in ni našla skoro nobenega odpora od strani rdeče armade. To je ena največjih ofenziv v španski civilni vojni, ker nacionalisti prodirajo v šestih samostojnih armadah, ki štejejo skupno do 100.000 mož. Nacionalisti nameravajo zavzeti zadnje obrežne postojanke, ki so še v rokah madridske vlade, to je Santander in Asturijo, ter bodo s tem imeli vso severno Španijo v svojih rokah. Potem pa bodo obrnili svojo ofenzivo

proti Valenciji, Barceloni ali Madridu.

Ko so nacionalisti prodirali proti Castro Urdiales in zavzeli mesto s šest milj teritorijem, ni padel skoro en strel. Rdeče čete so se brez boja umaknile v Santander. Vojni ujetniki pripovedujejo, da se je vse topništvo rdeče armade umaknilo proti Santanderju, kjer se bodo postavili v bran proti nacionalistom.

V krajih, katere so zavzeli nacionalisti, se vsepovsod vidi kmete, ki hite nazaj na svoje domove, da pospravijo poljske pridelke. Tega jim dozdaj ni bilo mogoče, ker je bila tukaj bojna linija.

Ohijski poslanci so slabo opravili v Wash- ingtonu v zadnjem zasedanju kongresa

Washington, D. C. — Ohijski poslanci, katere smo imeli v kongresu Zedinjenih držav, so se v zadnjem zasedanju kongresa, ki je trajalo skoro osem mesecev, kaj slabo izkazali. Izmed vsakih 30 predlogov, ki so jih predložili, so komaj z enim zmagali. To je kaj slabo sprejeto za naše poslance, ki kaže, da so ali slabe predloge stavili, ali jih pa niso znali zagovarjati. Vsega skupaj so predložili 605 predlogov in zmagali z dvajsetimi in še od teh jih je bilo trinajst osebnega značaja in samo dva za splošen narod. Eden teh je bila predloga kongresnika Crosserja, demo-

krata iz 21. distrikta, ki je spravi-
lil skoraj postavbo za pokojnino
železničarjev, in drugi od sena-
torja Bulkleya, ki je zmagal s
predlogom za vladno podporo
pri zidavi delavskih hiš.

Senator Vic Donahey, bivši
governor, ni vložil v tem zasa-
danju niti enega predloga, niti
ni enkrat v stal v zbornici, da bi
govoril. Pravi, da je bilo itak
drugi predlogov preveč, nikar
da bi se on s svojimi sitnari.
Sicer pa ni vse na tem, kolike
predlogov kak poslanec vložil,
ker so lahko tudi drugače aktivni.
Tako je mnogo delal senator
Bulkley na tem, da se je dobila
vladna podpora za zidavo Main
St. mostu v Clevelandu.

Zamenjajte vaš radio

Gg. Sušnik in Bohinc, lastnika
Norwood Appliance & Furniture
Co., ki imata prodajalne na 6104
in 6119 St. Clair Ave. naznanja-
ta, da vam dasta sedaj zelo veli-
ko za vaš stari radio, ako ga
zamenjate za novega. Imata jih
vsakovrstne v zalogi. Ustavite
se v tej trgovini in gotovo se bo-
ste pogovorili, da bo prav.

Michael Kubilus umrl

Včeraj je umrl Michael Kubi-
lus, star 75 let, stanujoč na 879
Herrich Rd. Zapušča ženo in si-
nova Williama in Josepha, ki sta
mnogim poznana v sportnih ak-
tivnostih v St. Clair kopališču.
Pogreb bo jutri.

Zadušnica

V četrtek ob 6:30 se bo brala
v cerkvi sv. Vida zadušnica za
pok. John Zakrajškom ob priliki
7. obletnice smrti. Sorodniki in
prijatelji so prošeni, da se ude-
ležijo.

ZOPET NOVE VRSTE RAKETIRSTVO SE JE POJAVILO V CLEVELANDU

V Clevelandu se je pojavilo
nove vrste raketirstvo, ki je v
zvezi s takozvanim "bančnimi
večerji", katere vodijo razna gle-
dišča. Kot znano, dobi človek,
katerega ime je klicano v glediš-
ču, gotovo vsoto denarja, na-
vadno po \$50.00. Če pa tiste ose-
be ni navzoče, ne dobi nič. In
zdaj se je pojavila neka "zavaro-
valna" družba, ki zavaruje take
osebe, da dobijo vseeno klicano
vsoto, čeprav niso bile navzoče v
gledišču. Pa ne samo to. Poleg

Vse napeto zre na potek delavske konvencije

Milwaukee, Wis. — Ko je sto-
pil v zborovalno dvorano kon-
vencije United Automobile
Workers of America Homer
Martin, predsednik te unije, je
delegacija vstala in se uvrstila v
parado po dvorani, vihteč zasta-
ve in z burnimi ovacijami poz-
dravljajoč predsednika.

Toda aklamacija predsedniku
ni bila splošna, ker mnogo dele-
gatorov je obsedelo na sedežih in
se ni hotelo pridružiti paradi, ki
je trajala 53 minut. To so bili
pristaši podpredsednika te uni-
je, Wyndham Mortimerja, ki za-
stopa stranko skupnosti, medtem
ko zastopa Martin stranko pro-
gresivcev. Končno se je tudi ne-
kaj teh delegatorov pridružilo pa-
radi, toda vpili so "Mortimer,"
medtem ko so drugi kričali
"Martin."

Ora Gassaway iz Washing-
tona, zastopnik unije premogar-
jev, je apeliral na delegacijo, naj
pride karkoli na konvenciji, tudi
če pride do boja s pestmi, toda
delegacija naj se razide zedinje-
na za skupno delo v avtomobil-
ski uniji.

Kako se bo poravnal spor med
Martinom, predsednikom unije
in Mortimerjem, prvim podpred-
sednikom, se še ne ve. Martin je
za to, da ima vso moč v organi-
zaciji v rokah predsednik unije,
Mortimer pa zastopa načelo, da
bi morala biti ta moč razdeljena
enakomerno med predsednikom
in vsemi podpredsedniki.

Oster boj je na vidiku med C. I. O. in A. F. of L.

Pittsburgh, Pa. — Clinton S.
Golden, okrajni organizator je-
klarskih delavcev, ki so včla-
njeni v CIO, je izjavil, da se pri-
pravlja legalna bitka po vsej
deželi proti uniji American
Federation of Labor, katere čla-
ni skušajo bojkotirati unijsko
gibanje in delo CIO. Golden
pravi, da se bo stvar pronesla
na sodnije, ker da je akcija A.
F. of L. naravnost kršenje Wagne-
rjeve postave.

Organizator Golden je poka-
zal na slučaj Etna Metals Co.,
ki je zadnji teden zaprla vrata
in ustavila obrat, ker člani A. F.
of L. niso hoteli sprejemati v
delo blaga, ki je bilo izdelano
po članih CIO. Enako da postop-
ajo člani A. F. of L. tudi dru-
god. To je naravnost boj kot in
bodo sodnije to gotovo priznale
kot kršenje Wagnerjeve delav-
ske postave. Tako vsaj upajo
uradniki CIO. Boj kot je dovo-
ljen v slučajih, kjer se borijo
delavci za priznanje unije, to-
da kadar je priznana večina za
kolektivna pogajanja, nima
manjšina pravice bojkotirati
unijske večine.

te vsote dobijo še enako vsoto od
te "zavarovalne" družbe. In za
to zavarovalnino plačajo 15 cen-
tov, 10 ali kakor že govore pra-
vila te nove družbe. Vidi se lah-
ko, kake lepe vsote bi spravila
ta "zavarovalna" družba od tiso-
čih obiskovalcev gledišč. Poli-
cija je odločila, da je take vrste
zavarovalnina navadna loterija,
ki je prepovedana v tej deželi
ter je prepovedala nadaljno po-
slovanje iste, ali pa bodo izdana
zaporna povelja.

Razne delavske novice

Pittsburgh, Pa. — Včeraj je
grozilo, da pride do spopada med
štrajkarji in policijo pri glavnih
vratih Heppenstall Steel Co., ki
je zaprta že od zadnjega julija.
Pred tovarno se je zbrala mno-
žica štrajkarjev, njih žen in
otrok. Osem skvadrov policije je
prihitelo na lice mesta. William
Hart, predsednik unijskih delav-
cev si je nadel jekleno čelado in
izjavil, da bo unija postavila
okrog tovarne 700 piketov, ker
se čuje, da misli tovarna začeti
z obratovanjem z skebi. Hart je
rekel, da se nahajajo v tovarni
skebi, ki delajo, nakar je polici-
ja peljala komitej treh štrajkar-
jev in časnikarjev v tovarno, da
se na licu mesta prepričajo, če
nes kdo dela v tovarni. Videli so,
da ni nikogar v tovarni. Kame-
reje, opeka in druge take stvari
so začele leteti po zraku, ko sta
se pripeljala dva avtomobila s
kompanijskimi uradniki, ki so
hotel razbiti ključavnico, kate-
ro so deli na vrata štrajkarji. En
avtomobil so štrajkarji prevrnili
in nekdo je vrzel gorečo žvepel-
ko v razliti gazolin. Policija je
kmalu vzpostavila mir. Prizade-
lih je 900 delavcev, ki so na
štrajku in ki zahtevajo od kom-
panije kolektivno pogajanje in
pismeno pogodbo o urah in plači.

New Cumberland, W. Va. —
Neki odslovljeni delavec od
Weirton Steel Co. je pričal pred
delavskim odborom, da mu je
kompanija plačevala po \$20.00
na teden, da je vohunil pri uniji.
Delavec je opravljal to delo štiri
tedne, nakar je začel delati za
unijo in je sam vpisal 600 novih
članov. Izpovedal je tudi, da mu
je dal predsednik kompanije le-
ta 1932 \$5.00 in avtomobil, da
je agitiral za Hooverja.

Gadsden, Ala. — Pred Narod-
nim delavskim odborom so pri-
čali unijski delavci, ki so bili lan-
sko leto odslovljeni radi unijske
aktivnosti od Goodyear Tire &
Rubber Co., da so se hoteli vr-
niti na delo pod kakršnikoli
pogoji, toda jih tovarna ni hote-
la sprejeti nazaj, češ, da zanje
ni varno v tovarni, ker so drugi
delavci proti unijskemu gibanju.

Pobegli raketir prijet

V Los Angelesu so prijeli Har-
ry Barringtona, uradnika lokal-
ne mizarske unije 1108, ki bi
moral iti pred sodnika še 7. juni-
ja, a je pobegnil iz mesta. Ob-
dolžen je bil, da je izsiljeval de-
nar od stavbenikov. Ko so ga
prijeli, je zagrozil, da bo vse iz-
dal, ko se vrne v Cleveland, kak-
šne vrste raketirstvo se je vrši-
lo v stavbinski industriji. Obe-
tajo se čedne stvari, da pridejo
na dan.

John Rus umrl

Danes zjutraj ob 2:12 je umrl
po dolgi bolezni John Rus, star
57 let in stanujoč na 1365 E.
41st St. Pogreb ima v oskrbi po-
grebni zavod A. Grdina in sino-
vi. Več poročamo jutri.

Piknik v nedeljo

Lorain Rifle and Hunting
klub priredi v nedeljo svoj letni
piknik na Kosovi farmi, Seneca
Rd. Fantje so preskrbeli vse
potrebno za fino postrežbo.
Ples se vrši v njih kabini, ki je
prostorna dovolj. Vabijo vse
prijatelje na udeležbo.

30 dnevnic

Jutri se bo brala v cerkvi sv.
Vida ob 7:30 sv. maša za pok.
Matildo Nosse ob 30 dnevnic
smrti. Sorodniki in prijatelji so
vabljeni.

Japonce skrbi zadržanje sovjetske Rusije

Tokio, 24. avg. — Mnogo
skrbi dela japonski vladi poroči-
le, da je bilo mnogo zrakoplovov,
ki so bili izdelani v Rusiji, posla-
nih preko Mongolije Kitajcem.
Čeprav dobivajo Japonci sive la-
se radi kitajskega spora, pa jih
tlači mora še bolj radi Rusije,
njih starega sovražnika, če bo
posegla v sedanji kitajsko-japon-
ski spor.

Neutrlni opazovalci trdijo, da
se Rusija ne bo javno vmešava-
la v sedanji spor rumenih ple-
men, ampak se bo udeleževala
na skrivaj, kot se udeležuje v
španski civilni vojni, kjer podpi-
ra socialiste z orožjem, voja-
štvom in denarjem. Na enak na-
čin, sodijo politiki, bo Rusija
podpirala sedaj tudi Kitajsko in
ta podpora da ne bo prav maj-
hna.

Japonci se pa pripravljajo za
vsak slučaj, da se postavijo na
bojišče tudi proti ruski armadi,
če bi Rusija napovedala vojno
Japonski. Japonci dobro vedo,
da se Rusija ni zastoj utrjevala
na rusko-mandžurski meji in da
nima zastoj na Daljnem Vzhodu
tako ogromno vojaško silo.
Zato je pa Japonska poslala zad-
nje čase močno ojačevalno arma-
do v Mančukuo. In zakaj je to
storila, ko pa potrebuje vojaštvo
v Kitaju? Odgovor je jaseh;
strah pred Rusijo.

Toda če bodo Rusi udarila, ne
bodo prej, da zamrznejo močvir-
ja mandžurskih planjav. Rusi so
navajeni mraza, ki je pa Japon-
cem škodljiv, ker zanese pljučni-
co med japonsko vojaštvo.

Končno so se zedinili za razdelitev Palestine

Geneva, 24. avg. — Komisija
lige narodov se je končno zedi-
nila, da priporoča ustvaritev
arabske in židovske države v
Palestini, ki bi bili obe pod an-
gleškim pokroviteljstvom. To bi
bila edina rešitev vednega pre-
pira med Arabci in Židi glede
posesti in oblasti v Palestini. Si-
cer manjšina židovske stranke
protestira proti temu, češ, da ho-
čejo imeti židje vso Palestino ali
pa nič. Sklicujejo se na to, da
je Anglija to obljubila za časa
svetovne vojne. Komitej bo pre-
ložil svojo odločitev Ligi narodov
in če se Liga ter Anglija zedi-
ni na tem vprašanju, bodo Arabci
in židje primorani vzeti to in
se sprijazniti s položajem.

Zadušnica

Za pok. Moly Fajfar se bo v
petek 27. avgusta ob osmih bra-
l asv. maša v cerkvi sv. Pavla na
40. cesti. Sorodniki in prijatelji
so prijazno vabljeni.

KITAJCI SO ZAŽGALI DEL MESTA V OBRAMBO PROTI JAPONCEM

Sangaj, 24. avgusta. — Ki-
tajci so se danes poslužili nove
vrste orožja proti Japoncem s
tem, da so zažgali del mesta, ki
se nahaja nasproti mednarod-
nemu naselju. Na milijone do-
larjev škode je povzročil ta po-
žar v mestu, katerega prebival-
stvo šteje do 3,500,000 duš. Ki-
tajci so raje z ognjem uničili
mesto, kot bi pustili, da pade v
roke Japoncem.

V zadnjem obstreljevanju na
mesto Sangaj so bili težko ra-
njeni tudi trije Amerikanci,
eden teh je Hallett Abend, čas-
nikarski poročevalec za New
York Times.

Vse napelo čaka, če bo predsednik Roose- velt razglasil nevtralnno stanje Zedinje- nih držav v kitajsko-japonskem sporu

Washington, D. C. — Zdaj,
ko je kongres končal z zaseda-
njem, je posvetil predsednik
Roosevelt vso pažnjo situaciji
na Daljnem Vzhodu. Bo li pred-
sednik razglasil nevtralnno sta-
nje Zedinjenih držav v kitaj-
sko-japonskem sporu, ali bo še
čakal, da se stvari razvijajo da-
lje.

Toda, če hoče predsednik
razglasiti nevtralnno stanje, mo-
ra najprej priznati fakt, da se
nahajata Kitajsko in Japonska
v vojni. Tega pa uradno še ni-
ker si Kitajsko in Japonska
uradno še nista napovedali voj-
no, čeprav je vojaštvo obeh dr-
žav v praskah in je bilo že na
stotine ljudi ubitih, zlasti v
Sangaju. Dokler diplomatski
odnošaji med Japonsko in Ki-
tajsko ne bodo pretrgani, naj-
brže tudi Zedinjene države ne

bodo uveljavile nevtralnno po-
stopanje.

Kakor hitro bo predsednik
Roosevelt razglasil nevtralnno
stanje, bo moral določiti, kake
vrste blago se sme voziti iz Ze-
dinjenih držav v dežele, ki so v
vojni. In v tem slučaju bi za-
htevala Amerika tudi takojšno
izplačilo za tako blago.

Takoj, ko bi stopilo v veljavo
nevtralnno stanje, bi bilo proti-
postavno izvažati bojujočim se
strankam orožje, municijo, ali
sploh kake bojne potrebščine.
Ameriškim državljanom bi bilo
prepovedano voziti se na lad-
jah vojskujočih se držav.

Mnogo vplivnih ljudi prit-
ska na predsednika, da razglasi
nevtralnno stanje. Predsednik
ima v tem oziru polno moč v
odsotnosti kongresa.

Brezposelnost v Zedinjenih državah pola- goma, pa stalno pojenjuje, pravi vlada

Washington, D. C. — Vladni
zaposlitveni urad naznanja, da
je zadnjih deset mesecev brez-
poselnost v Zedinjenih državah
stalno pojenjavala. To so do-
gnali iz števila onih, ki iščejo
delo in se v svrhu tega registri-
rajo pri vladnih uradih. Ta
vladni urad pravi, da je bilo
koncem julija manj kot 5,000-
000 brezposelnih v deželi. Na
31. julija, letos, je bilo registri-
ranih pri vladnih uradih za de-
lo natančno 4,938,998 oseb, ki
so iskale zaposlenost, ali za 1.5
odstotka manj kot v mesecu ju-
niju in za 26.7 odstotka manj
kot v juliju lanskega leta. Po-

tom tega urada za delo je v ju-
liju 1,800,000 manj oseb vpra-
šalo za delo kot lansko leto in
2,620,000 oseb manj, kot pred
dvema letoma.

Vladni uradi za delo so pre-
skrbeli v juliju letos 341,353
osebam delo, izmed teh 207,588
v privatni industriji. Zaposlitev
v privatni industriji kaže za 76
odstotkov višek nad lanskim le-
tom. V marcu 1936 je bilo v
Zedinjenih državah registrira-
nih brezposelnih še 9,312,517,
koncem julija letos pa jih je
manj kot 5,000,000. Pri zapo-
slitvi so vračunani tudi tisti, ki
delajo pri WPA.

Jugoslovanski minister na- paden z jajci

Belgrad, Jugoslavija. — Ko
je hotel govoriti minister Juro
Janković v srbskem mestu Kra-
gujevcu, se je zbralo kakih
5,000 ljudi, ki so ga začeli ob-
metavati z jajci, paradižniki in
kamenjem. Minister je utekel
v bližnji hotel pred razjarjeno
množico. Minister Janković je
hotel opravičiti vlado radi po-
stopanja glede konkordata, če-
sar pa Srbi niso hoteli slišati.
Množica je nato razbila vsa
okna pri hotelu, kamor se je
skril minister in potem udrila tu-
di v notranjost, da ga poišče.
Toda minister se je skril. Nato
se je razvila po mestu parada,
pri kateri so Srbi nazdravljali
kralju in pravoslavni Cerkvi.
Policija ni nastopila proti de-
monstrantom. Enake demon-
stracije so se vršile tudi v Šab-
cu, kjer je množica pozdravljala
vrnivšega škofa Simeona, ki
je bil dozdaj v bolnici v Beo-
gradu, kjer si je zdravil rane,
dobljene pri demonstracijah v
Beogradu, ki so izbruhnile radi
konkordata.

Koncert

WPA godba bo igrala danes
večer na igrišču Madison šole na
Addison Rd. Ni nobene vstopni-
ne. Začetek je ob sedmih zvečer.

Važna seja

Nocoj je seja skupnih društev
fare sv. Vida. Pridite vsi zastop-
niki in zastopnice, da boste sli-
šali uspeh zadnjega piknika.

Važna seja

Danes zvečer se vrši važna se-
ja direktorija Slovenskega dru-
štvenega doma v Euclidu. Ker je
več važnih stvari za rešiti, so
prošeni vsi direktorji, da se go-
tovo udeležijo.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
#117 St Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50; Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00; Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po razmaščen: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$8.00.
Posamezna številka, 3 cence.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
European subscription, \$8.00 per year. Single copies, 3 cence.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

No. 199, Wed., Aug. 25, 1937

Svoboda in tlačanstvo

"Kljub vsemu prizadevanju nemških voditeljev se mora Nemčija še vedno zanašati na tujezemanstvo, da dobiva surovino ali druge izdelke. Toda tako silna je kontrola nemških birokratov, da ne more iz Nemčije ali v Nemčijo niti najmanjši paket, ako ni tega naravnost dovolil nemški diktator. Nihče ne more kaj prodati ali kupiti v tujezemanstvu brez dovoljenja, in tako dovoljenja se dajejo iz političnih vzrokov, ne pa radi trgovske nujnosti. So tržišča, kjer nemški veletrgovci ne more ničesar kupiti, dasi imajo cenejšje in boljše blago.

"Nemška vlada gleda v prvi vrsti, da dobi dovolj materiala za izdelovanje orožja, živež in hrana prideta v poštev šele v drugi vrsti. Enako je tudi z eksportom. Nemška vlada gleda, da se eksportirajo samo gotovi predmeti in to samo v dežele, katere je odobrila birokratična vlada. Brez dovoljenja vlade ne sme Nemec ničesar ne kupiti, ne prodati. Nadalje so cene blagu prvi faktor, ki ustvarjajo prosperiteto ali pa zmešnjavo. V nazijski Nemčiji nima trgovec absolutno ničesar opraviti s cenami za blago, katerega prodaja. Cene so vnaprej določene po vladi.

"Zlasti so pri tem prizadete cene za dnevne življenske potrebščine. Kdor proda po drugi kot vladni ceni, ne samo, da plača visoko kazen, pač pa zgubi tudi dovoljenje za trgovino, poleg tega, da je obsojen v dve leti prisilnega dela. V nemških zaporih in kazenskih taboriščih je danes nad en milijon sicer popolnoma nedolžnih mož in žen, ki niso naredili drugega kot nehoti prekršili eno izmed desetih milijonov vladnih prepovedi. Nemški komisar za cene lahko zapre vsako trgovino po ljubi volji ali pa celo prisili človeka, da začne s trgovino.

"Enako kot trgovci trpijo tudi nemški kmetje, ki nimajo nobene svobodne volje, pač pa delajo na komando državnih diktatorjev. Poljedelski minister pove nemškemu kmetu, koliko sme vzeti za svoje pridelke, mlinarju diktira koliko sme računati za delo, da, koliko žita sme sploh zmlati, pek ima povelje, da proda samo toliko in toliko kruha, in po natančno odrejeni ceni, ribič sme naloviti samo gotovo število rib. Kmetje dobijo povelje od vlade koliko žita smejo posejati, koliko pridelati. In svoj pridelek ne sme nemški kmet nikomur drugemu prodati kot vladnemu zastopniku.

"Ves ta čas sedijo nazijski diktatorji v svojih uradih in diktirajo, zapovedujejo ter pripravljajo 60,000,000 Nemcev za novo vojno. Vse življenje v Nemčiji je ustrojeno tako, da služi v militaristične svrhe. Nemčija se mora razširiti, mora priti do nekdanje "slave," in to se ne more zgoditi brez vojne. Nemški staršer je celo postavno zapovedano, koliko otrok smejo imeti, da bodo pozneje, ko odrastejo, na razpolagi državi za armado.

"In pri vsem tem so davki v Nemčiji narasli v nedogledne višave. Novi davki so razpisani malodane vsak mesec. In davkom se v Nemčiji nikakor ne morete izogniti. Saj preti za to v nekaterih slučajih celo smrtna kazen. Nobena korporacija ne more imeti več kot 6 odstotkov profita od podjetja, kar preostaja, vzame vlada v militaristične svrhe.

"Tako vidimo, da se igra nemška narodna socialistična vlada z povprečnim Nemcem kot mačka z mišjo. Nazijski voditelji imajo sicer polna usta o "slavni nemški svobodi" trgovca in industrialista. Enako govorijo, kako "napreden" je nemški delavec pod vladnim nadzorstvom. Čudimo se, kako slepo so se sicer inteligentni Nemci vrgli vladnemu birokratizmu v žrelo? Seveda, odgovornost nosijo koncem konca Nemci sami, ker dovolijo, da jih komandira in tlačani en sam človek, ki je bil svoječasno kaprol v avstrijski armadi. In če je Nemcem po volji taka vlada, pod katero danes trpijo, je to njih zadeva.

"Toda česar jaz ne morem razumeti je dejstvo, da se do-bijo Amerikanci, ameriški državljani, ljudje, ki so bili rojeni in vzgojeni v svobodi, ki so vse življenje dihal zrak svobode in pravice, kako se morejo dobiti ljudje, ki želijo enako diktatorstvo nad ameriškim narodom, kot so ga deležni v Nemčiji. Ljudje, ki resno mislijo, da bi diktatorstvo rešilo ameriške probleme!

"Amerikanec si je znal tudi v najhujši krizi sam pomagati, brez vladnega vmešavanja, po svoji svobodni volji in z jekleno značajnostjo."

Kaj pravite!

Tudi v Clevelandu ne bo šlo tako lahko glede izvolitve drugega župana. Sedanjí župan pravi, da je storil vse, kar je bilo v njegovi moči, več pa da ni mogel. Nov župan bo pa le, če bodo res stopili vsi delavci skupaj, kot obljubujejo, in pomagali poraziti reakcionarno stranko.

Morda še niste opazili čudne taktike ameriških volivcev. Kadar hočejo kakega javnega uradnika poraziti, pridejo na volivni dan vsi na plan. In pri drugih volitvah pa ostanejo doma, češ, svoje delo smo opravili pri zadnjih volitvah in tako prepuste svojega kandidata usodi. In to je, česar se g. Burton najbolj boji.

BESEDA IZ NARODA

Na obisk v New York

Piše M. I. Lah

Sedem je ura zjutraj in ponedeljek 16. avgusta 1937. Na postaji vse mrgoli. Tisoče ljudi prihaja in odhaja v krasnem, ogromnem poslopju. Ustaviva se, da prebereva vse vrste napisov. Postrežniki imajo tu dovolj dela, zato sva prišla do glavnega vhoda, ne da bi naju kdo vprašal za kovčeg. Stopivši na cesto, vidim, da smo prišli na dan prav v sredini največjih poslopj. To je 42. ulica in Park Ave. Ljudi je po cesti, kot bi vodo odprli in vsem se mudi, zato je najbolje hoditi tik ob zidovih. Želel sem se iznebiti najprej malega kovčega, ki sem ga nosil. To sem tudi kmalu dosegel, ko sem za primerno ceno dobil sobo v Murray Hill hotelu na 41. cesti. Uredivši v sobi vse potrebno, odideva na cesto proti Broadwayu.

Videl sem, da je mnogo busov, ki vozijo ljudi na ogled po mestu. Le počakajte malo, saj se nikamor ne mudi. Vsaj eno uro mi pustite, da si ogledam najprej tista velikanška poslopja. Seve, kadar človek takole zija kvišku, je najbolje, da se umakne v kak kot, kar sva tudi midva storila, da ne bi nastalo kako ne-pripravno butanje. Ko sva pa videla, da je dovolj hiš tukaj, da bi nama vzelo več mesecev časa, če bi hotela vse videti, sva zase-dla bus, ki ima streho iz stekla in hajd po mestu. In veste, zakaj imajo ti busi streho iz stekla? Zato, ker vsak najraje gleda kvišku ta velikanška poslopja. Pri tleh tako ni nič zanimivega.

Voziti po New Yorku zmoro-je le dobri vozniki. Tukaj se šte-je prostor na ulici ne na čevlje, ampak na palce. Človek bi mi-slil, da mora biti v New Yorku vsak dan najmanj 100 oseb ubi-tih od avtomobilov, tak drendaj. Pa je sorazmerno jako malo nesreč. Ljudje so tukaj navaje-ni izogibati se vozilom, vozniki pa tudi imenitno vozijo. Seve, če je pa kdaj kak zamišljen člo-vek hodil po newyorških ulicah, je pa že med ranjenci. Naj v miru počiva.

Torej smo se vozili in usluž-benec na busi je klical razne za-nimivosti. Peljali smo se mimo Empire State poslopja, ki je 102 nadstropja visoko (1,246 čevljev) ter ima 14 nadstropij tudi še v zemlji. To je sedaj najvišje poslopje na svetu in predsed-nik te korporacije, ki je zidala to poslopje, je Al Smith, famozni predsedniški kandidat. Slovenci mu pravimo politični raketir.

New York ima res največje hi-še na svetu. Kdor ima lačne oči, si jih tukaj lahko napase. Neskon-čno vsote denarja se je plačalo, da se je odkupilo fantastične for-me v raznih delih sveta, ter jih tu vtelesilo v ogromnih stavbah, za sijaj in mogočnost posameznih poslopj. Ko človek vse to vidi, se mu ne more ničesar novega peroditi v najbolj sanjavi buči.

No, kakor ima svetloba svoje-ga nasprotnika v temi, tako ima-jo tudi newyorške palače ob svo-jih vznožjih senco revščine in morda — lenobe. Pripeljali smo se v italijansko naselje, katerega sosedje so Kitajci blizu obrežja, in blizu finančnih palač. Človek se vriva vprašanje, kako je to mogoče, da komaj nekaj minut hoda od najbogatejšega središča sveta, najdeš najrevnejše sloje ljudi. Po cestah naravnost smrdi po nesnagi, pijanci ležijo ob hi-šah in celo na cesti, ne da bi se kdo zmenil zanje. Tu ni varno hoditi po mestu ponoči, je rekel kričar v busu. V grlu me je sti-skalo in komaj sem čakal, da smo odšli od tu.

Promet ob morski obali je ogromen. To pričajo velikanška poslopja ob pomolih, kjer na stotine turov odpeljava blago, ki je bilo izloženo iz ladij. Sedaj

tu kopljejo pod zemljo predor za novo železnico ali subway.

Po tej vožnji z busom, sva v kratkem času že precej videla. Opazil pa sem, da se veliko ljudi vozi z busi, ki so v dva nadstrop-ja in odprti na vrhu. Popoldne sva se torej vsedla na enega iz-med teh in se pripeljala do okra-ja Battery, kjer sva si ogledala akvarij, ki je enonadstropna hi-ša in imajo tu vsakovrstnih živih rib na ogled, kakršnih človek poprej še pač ni videl in ni vedel. Da sploh obstajajo. Od tukaj je lep razgled na Ellis Island, otok solza, nekaj milj dalje stoji pa kip Svobode. Želela sva si tudi to ogledati поблиže, zato sva vsto-pila na izletniško ladjo, ki vozi v to smer. Ta vožnja je bila nad-vse lepa zaradi lepega razgleda nazaj na mesto.

Od morja vodijo proti spome-niku Svobode stopnice, ki so iz-peljane tudi v notranjosti in vo-dijo prav vrh glave kipa. Toda ker so se ravno pripravljali de-lavci WPA, da očistijo tej odlični gospej obleko, nas niso pu-stili v notranjost. No, smo se pa obrnili nazaj in blizu brooklyn-skega mostu smo se obrnili proti mestu. Prišla sva v hotel, ko se je že delal mrak.

Po polurnem počitku sva odšla na Broadway bus. Videli sem, da po tej ulici res mogo elektrike požgejo. O tem sem že prej bral, a zdaj sem sam videl. Ljudi na pločnikih ko mravelj in lučke igrajo ko v deželi sanj. Človek, ki se tu dnevno kreče, pač izgubi vsak čut presenečenja, ali pa se mora seznaniti s pogrebem. Če bi Dante videl to mravljišče, bi gotovo ustvaril druge vice, če ne pekel in Kristof Kolumb bi se kesal, da je našel Ameriko, in Tolstoj bi vse z vodo polil.

Tukaj torej imajo svojo prvo šolo filmske zvezde iz Hollywooda. No, saj drugače ne more bi-ti, ko je toliko luči. Meni se je kar v glavi mešalo in dovolj sem imel tega za en dan.

Drugi dan sva se odpravila ven v naravo. Mesta sva imela že prvi dan dovolj. Vstala sva bolj po gosposko, to je ob devetih. Potem pa hitro v Bronx park, v arheološki muzej. Policaj nama je dal pojasnila, kako se bova tje pripeljala. Greva torej v podzemsko železnico. Dan je bil vroč in jasen. Voznja stane samo 5c, pa se pelji kamor ho-češ. Ni čuda, da so ti vlaki vedno tako polni, čeprav imajo po 8 do 12 vozov. Največ srednjega in revnejšega sloja se vozi tod. Je poceni in zelo hitro. Vse kare so pod vodstvom enega samega mo-tormana, ki avtomatično zapira in odpira vsa vrata, začenja in ustavlja vlak. Voznino pa vsak plača že prej v čakalnici, predno more v ta vlak. Vsaka kara ima svoj motorni pogon in zavore, da se ti vlaki hitro poženejo in hi-tro ustavijo.

Predno vstopiš v vlak, moraš pač vedeti, kam se pelješ. Časa za spraševanje ni. Vsako, minu-to pelje en vlak in leti po 40 do 50 milj na uro. Pa menda tudi več. Prepih in ropot v teh tune-ljih je nekaj posebnega, posebno za novince.

S tem vlakom sva se torej pri-peljala do parka. Park je eden najlepših na svetu, tako sem si-šal in nič ne ugovarjam po tem, kar sem videl. Posebno parka leži pač v tem, da se nahaja kot nalašč za to pripravljene zemlji. Park diči sanitarnost in točna oskrba. Tukaj se vidi najrazlič-nejši živeli, kar se ga je moglo pač dobiti na zemeljski obli. Smejal sem se šimpanzu, ki je menda razumel govorjenje ter dal znamenje z rokami in glavo na vprašanje. Tudi renčal je neke vrste glas. Videli sem prvič pravo živo gorilo, ki mora biti že prileten samec. Sicer je videti prav pameten, toda če bi se sama srečala v parku, bi pa mor-

da tudi jaz poskusil iti kakih 40 milj na uro. Nosorogov se ma-lokje druge vidi in tudi druge izredne živali imajo tu.

Bila sva pa utrjena od pre-jšnjega dne in še ker je bilo tako silno vroče, zato se nisva ni tu dolgo mudila, ampak se odpelja-la po isti progi nazaj. Pripelja-la sva se ravno do Grand Cen-tral postaje, kjer sva vzela bus na 5. aveniji vzhodno do 168. ce-ste. Hise na tej ulici so 4 do 6 nadstropne ter druga poleg dru-ge. Vročina je prignala ljudi na ceste ali k oknom. Posebno je to, kjer so črnci, ki imajo zelo lepe trgovine ter se topogledno bolj-še držijo kot Italijani.

Nazaj grede sva nameravala obiskati umetnostni muzej v Central parku, toda bila je že pe-ta ura popoldne. Nameravala sva tudi obiskati park Normandie, ki je ravno ležal v pri-stanišču. Mesto tje, naju je pa bus pripeljal na Washington Square. Naj te strela mahne, sem si mislil, pa sva jo peš uda-ri-la proti Broadwayu, kjer sva gledala ladje ob sončnem zahodu. Lep prizor, ko bi na tisoče ljudi ne ležalo v parku, med ka-terimu ni varno stopati. Torej nazaj pod zemljo in domov.

Lep je New York, ampak ma-nire pa nimajo, kadar je človek lačen ali pa žejen. Spomnil sem se na slovenski pogovor: kdor hoče iti na Dunaj, mora pustiti trehuh zunaj! Kako se strežaj pokonci drži, če ti prinese za en fingrat piva, potem se pa še ne-kaj drži, da bi dobil napitnino. Spomnil sem se na "Kranjskega Janeza v New Yorku" in šele zdaj sem mu dal priznanje. Ka-dar bom pa zopet šel v New York, bom obiskal svoje prijatelje. Well, mogoče bom šel še naprej — čez lužo tje, kjer nam je prvič sonce zasijalo. To pa dobro vem, da do tistega dne ne bom čakal toliko časa, kot sem zdaj, da sem zepet videl New York, to je pol-nih 30 let.

Društveno življenje na Jutrovem

Jutrovo, O. — Hitro teče čas mimo naš. Komaj so nam za-duhte spomladanske rožice, že se je zazibalo klasje v valo-vih in že se nam smehlja polno sadno drevje, ki nam kar samo namiguje, naj sežemo po sade-žu. Torej vsaka stvar ob svo-jem času, kakor je modro ustva-ril Stvarnik.

Vsem tistim, ki niste bili na zadnji seji naznanjam, da se je ime društva spremenilo na "Združeni Slovenci." V dru-štvo se sprejema može in žene, pa tudi mladino. Nekateri so mnenja, da je to društvo brez potrebe, ker jih imamo že do-volj. V resnici jih je dosti, toda za nekatere ni pa nobenega. V času depresije je dosti naših ljudi prišlo ob društvo, ker niso mogli plačevati asesmenta, se-daj so pa prestari, da bi pristopi-li nazaj, ali pa bi morali radi visoke starosti plačevati velike asesmente. Kam se hočejo taki obrniti? Zato je pa za vse take prilika pri našem društvu, kjer se ne gleda na starost. Pristop-nine ni nič, mesečina je pa sa-mo 25 centov. To pa že lahko vsak pogreši. Zdravniške pre-iskave tudi ni, torej je pač lepa prilika za vse, da z malim pri-dete v društvo.

Prihodnja seja bo v četrtek 26. avgusta v Slovenski delav-ski dvorani na Prince Ave. Pri-dite na sejo vsi člani in vsi, ki se strinjate s tem. Če nas bo več, večji napredek bo. Treba nam je ukreniti še veliko glede dru-štva. Enkrat v jeseni bomo imeli prireditve in treba se je že zdaj pripraviti, da bo večji uspeh. Društvo šteje že sedaj 50 čla-nov, vsak naj dobi še enega, pa jih bo 100. Potem se bo pa že lahko kaj napravilo, če gremo na japonsko fronto. Seja se za-čne ob 7:30. Zapomnite si in ne pozabite pripeljati vsak enega novega člana, saj tisti kvoder

na mesec nihče ne pogreši, pri društvu bo pa le. Pozdrav! Apolonija Kic.

Na širokem morju

Na ladji Normandie, 6. avgu-sta. — Naj tudi jaz malo opi-šem naše potovanje na obisk v staro domovino. Na parniku Normandie nas je sedem Sloven-cev in se imamo prav dobro. Ve-čino se vsi skupaj držimo, se po-govarjamo, ter si krajšamo čas z igranjem kart ob popoldnevih, ob večerih gremo pa v kino. Ta-ko nam dnevi hitro minevajo.

Danes smo ravno na pol potu, pa ni bil še nihče izmed nas bo-lan. Morje imamo prav mirno, parnik se le toliko ziblje, kar ga stroji primorajo. Danes smo se udeležili tudi maše na parniku. Darovana je bila v drugem raz-redu. Prav ganljivo je bilo, ko je bilo toliko ljudi pri sveti dar-tvi. Ne katoliška Cerkev ne bo prepadla!

Izmed mornarjev eden nam je povedal, da nas je na ladji 2-000 potnikov, a posadke je 1,500 mož. Torej nas je že precej lju-di skupaj.

Parnik Normandie je krasno zgrajen in človek bi ne verjel, če bi sam ne videl. Postrežba je tu-di prav izvrstna. Za hrano pa ne vem, kako bi rekla. Samo to se bojim in z mano tudi Mrs. Zu-panec, da ne bo imela tehnična dovolj utežev, kadar stopivi na-njo.

Vsakemu priporočam, ki na-merava potovati v Evropo, ali pa nazaj, da vzame to linijo. Za-hvaliti se moram tudi g. Steve Pirnatu, ki je v tako kratkem času preskrbel za moje potova-nje. G. Kollander je lahko kar brez skrbi, ker ima tako točnega pomočnika doma.

H koncu pa pozdravljam vse, ki ste ostali doma, posebno pa mojo družino v Maple Heights in vse Maplehajčane. Zbogom in na svidenje.

Theresa Glavič.

Na pikniku v Madisonu

Cleveland, O. — Malo kritike zaradi tistega piknika, ki so ga priredili farmarji v nedeljo 15. avgusta na Debevečevih farmah v Madison, O. Ker sem bral v časopisu, da so povabljeni vsi Clevelandčani, sem mislil, da sem vabljen tudi jaz. Kritiziram pa zato, ker vem, da mi ne bo nihče zameril, ker me vsi poznate.

Večina nas iz Clevelanda je mislila, da bodo na tistem pik-niku pekli prašiče, kostrune, kra-ve, teleta, bike, race, kokoši, ko-ruzo, krompir in druge take far-marške pridelke. Pa so nam da-li take stvari, ki jih lahko dobi-mo v Clevelandu in sicer veliko vinarico za deset centov in ja-ko fin "ham sandwich" za deset centov. Drugače smo se pa do-bro imeli. Mr. Keržič se je iz-kazal za dobrega bartenderja, ravno tako Mr. Galich in drugi. Upam, da so dobro napravili za blagajno. Za bodoče bi vas pa prosil, da bi pekli vsaj krompir, če pridemo 50 milj daleč na pik-nik. Sicer sem pa to napisal za-te, da boste vedeli, da sem bil tam.

Pa še to bi rad povedal našega gl. blagajniku Joe Okornu, da v bodoče, kadar bo licitiral koko-ši in bom jaz hotel imeti eno, naj takoj reče k prvim, drugim in tretjim, Pograjčeva je. Tako bo meni in njemu prihranjenega veliko dela in sitnosti.

Joe Pograjc.

IZ PRIMORJA

— Iz Soče ga je rešil. — V bližini Plave je padel 17-letni Amerigo Krašević v Sočo. Vo-da je tamkaj zelo globoka in bi ga bila brez dvoma odnesla, če ne bi skočil za njim nje-gov prijatelj, 19-letni Janez Gregorin in ga izvlekel na kop-no.

— Areteacija 70-letnega star-čka. — Iz Rašporja v Julijski krajini poročajo, da so obla-sti odredile aretacijo 70-let-

nega Josipa Gustinčiča, ki je že dolgo vrsto let beračil po okolici. Prijavljen je bil obla-stvo, da širi protifašistični duh po deželi. Preiskava je dognala, da je bilo to navadno obrekovanje.

— Trst, julija 1937. — Fašizem posveča našim otrokom tudi med počitnicami posebno pozor-nost. Samo tržaška pokrajinska fašistična zveza namerava letos poslati okrog 7,500 otrok v fašistične mladinske počitni-ške kolonije. Poslali jih bodo v 29 različnih kolonij na deželo in ob morju. Samo letos so na no-vo otvorili 14 počitniških po-stopank. Ker so tu otroci pod stalnim nadzorom italijanskih učiteljev ni tako bojazni, da bi se otrok odtegnil naukom, ki jih je tekom leta prejemal v šoli. Fašistične oblasti podpirajo zla-sti v naših krajih te počitniške kolonije in so za to, da se na-mesti v njih vsaj za 1 mesec vsako leto čim več otrok našega podeželja. Tako je opaziti, da je v zadnjih letih število otrok, ki prebijejo vsaj mesec dni v skupnih počitniških kolonijah, zelo naraslo na Goriškem in Tržaškem. Veliko število takih kolonij prirejajo v soški dolini, zlasti za otroke iz onih krajev, ki so v bližini morja. Splošna znana počitniška kolonija je tu-di v Črnem vrhu nad Idrijo, kjer so že pred leti zgradili v bliž-njem gozdičku veliko moderno stavbo, kateri bi človek prisodil, da je letoviščarski hotel. Pa tudi drugod po naših krajih otvar-jajo te počitniške kolonije. Toda otroci pridejo le malo v stik z okoliskim prebivalstvom. Poleg tega pa jim je strogo zabranje-no govoriti s komurkoli sloven-ski. Otvarjanje otroških vrtcev, novih šol, počitniških kolonij in kdo ve kaj — vse to podpirajo fašistične oblasti samo z enim namenom, ki je nam vsem dobro znan!

— Znana avtobusna družba, ing. Ribi & Co. je uvedla redno avtobusno zvezo med Gorico in Bledom skozi Ljubljano. Auto-bus prihaja vsako soboto in od-haja v nedeljo.

— To-le mi je poslala gospodič-na Florence Pugej, zavedna Slovenka, saj vneto poje pri Ka-narčkih in ki zna tako lepo na-pisati v slovenščini, da sem vse-lej vesel njenega dopisa. Tudi to-le je napisala prav tako, kot bo priobčeno, torej se vidi, da dobro obvlada slovenščino. Vsa čast ji.

— "Tudi jaz vneto čitam Vašo kolono in ker smo ravno pred volitvami, sem se ene spomnila, ki se je pripetila lansko jesen v naši šoli.

— "V šoli smo se učili, kako se voli. Učitelj nam tolmači, da moramo vedno voliti po svoji razsodbi in se ne ozirati na to, kakšnega političnega prepriča-nja sta oče in mati.

— "Za poskus je razpisal volit-ve v razredu in sicer tajne vo-litve. Volili smo kandidate za predsednika Zedinjenih držav. Kaj pa mislite, mi smo segli kar visoko. Učitelj nam pove, da so trije kandidatje: Roosevelt, demokrat; Landon, republika-nec; in Lemke, neodvisen. Po-tem nam je pa razdelil listke in ukazal voliti, za kogar pač ho-čemo.

— "Ko smo bili gotovi, je pobral listke in naznanil izid volitev. Landon je dobil en glas, Lemke en glas, vse druge pa Roosevelt. Živjijo!

— "Deček, ki je volil za Lemki-ja, je vstal in rekel, da se čudi, kako da je dobil njegov kandi-dat samo en glas.

— "Samo jaz sem volil druga-če, kot volita oče in mati," je po-jasnjeval dečko. "Moj oče je demokrat, mati je republikan-ka in jaz sem volil za Lemketa, ker ste rekli, da ne smemo vo-liti tako kot oče in mati."

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po namikem tavrila K. Maya

Gospod," se je režal, "kaj če bi tale capina nekoliko pridržali?"

"Kako pa ju misliš pridržati?"

"Ubil bi ju nekoliko!"

"Tega ne bomo storili, Hallel!"

"Da, gospod, včasih pozabim, da si kristjan! Če bi bilo treba, ti bi se življenje tvegalo za svojega smrtnega sovražnika!"

To pot pa tega vendar ne boš storil! Lopova sta nam nevarna, skrajno nevarna! Če najdeta one tri v Strumici, si lahko prepričan, da počakajo na nas v zasedi in nas postrelijo, če preden bomo utegnili opaziti, da bi nam kroglo lahko škodovali!"

"Bomo že poskrbeli, da jih ne najdeta!"

Prav za prav pa bomo poskrbeli, da jih čisto zanesljivo najdeta!"

"Se ti meša?"

"Prav nič!"

"Zakaj pa govoriš tako zmeden?"

"Zelo pametno govorim. Ne vemo, kam so se skrili naši ubežniki, sami jih niti najdemo ne. Zvedel sem, da čakajo v razvalinah strumiškega gradu. Razvaline bi sicer menda našel, ne vem pa, kje so skriti. Taka razvalina je lahko razsežna, ima skrite vhode, tajne prostore, kleti, sobe... Kdor razvalin ne pozna, jih bo zaman iskal!"

"O, tvoj prijatelj in zaščitnik hadži Halef Omar ti bo že pomagal iskati! Meje oči vidi, odtod v Egipt in moj nos je še daljši. Izlahka jih bom našel."

"Se verjetneje pa je, da bodo lopovi te našli!"

Ne, čisto pri miru ju bomo pustili, skrili se bomo, jima skrivaj sledili in ju opazovali. Peljala nas bosta k skrivališču svojih zaveznikov."

"Allah! Ta misel je pa res dobra!"

"Kajne! Sedaj pa pojdi, da te ne opazita! Povej handžiji, naj jima dobro postreže, da bosta kar moč dolgo ostala, tudi še, ko bomo odšli."

"Kdo pa bo plačal?"

"Reči handžiji, da bom poravnal vse, kar bosta napravila. Pojdi! Vsak hip utegneta priti!"

"Da, gospod! Izginil bom. Korake čujem."

Splazil se je v spalnico. In koj nato sta vstopila "gosta."

Našla sta seve prazno sobo. Handžija je že davno odšel in odnesel tudi vrč. Očko in Omar pa sta se tudi skrila v spalnici.

Opazoval sem ju.

Res prava potepuha sta bila. Nekaterim ljudem se že na obrazu vidi, koliko so vredni. Malokdaj sem videl take izrazite potepuške in pretepaške obraze. In njuna obleka in oprema se je ujemala z obrazi.

Oblečena sta bila v cunje v pravem pomenu besede, povrh še nesnažne, da se mi je kar gabilo. Njuno orožje pa je bilo dobro. Enemu je visela praga od raztrganega pasu, drugi pa je imel čakan, strašno orožje v izvežbanih rokah hajduka.

Čul sem že o tem orožju, videl pa še nisem, kako se rabi. Nisem slutil, da bom v nekaj dneh sam cilj takega čakana.

Ozrla sta se po sobi.

"Plačati?" se je smejal tisti s čakanom. "Je treba plačati? Ali nimava kopče? Rad bi videl tistega, ki bi se me drznil lotiti, če ne plačam!"

"Le kar molči! Sama sva, tale tiharek pa je bogat kmet in ima polno hišo hlapcev in delavcev! Slaba bi nam predla, če jih naščuje na naju! Ni vredno, da bi se človek izpostavljal radi požirka rakije! Pljva pa plačajva za to pot!"

Nudila se bo prilika, da si stotero povrneva, kar bova danes izdala!"

Ampak jezi me le, da nihče ne pride! Saj nisva kar takole potepuha!"

Oni s čakanom se je zarežal: "Kaj pa sva?"

"Potepuha že ne! Junaka sva, hapduka, ki sva šla v gore, da se maščujeva za krivico, ki so nama jo storili!"

"Junaka, da! Navadni ljudje pa pravijo, da sva roparja!"

"Kar pa nama je lahko vseeno!"

"Seveda!"

Pa pogledajva tjele za steno! Morebiti pa se za njo kdo skriva in naju opazuje. Hej, če ga najdeva! Pokaževa mu!"

Res sta stopila k steni. Tudi trdo mimo mene sta prišla. Eden je dejal:

"Tule za temi snopi utegne kdo tičati! Dajva jih malo pretipati! Moj nož je dolg in oster!"

Res je vzel nož in zbadal z njim med snope, pa k sreči previsoko. Da nisem čepel, bi me bil gotovo zadel.

Počakal bi seveda ne bil, o pravem času bi mu bil dal okusiti svojo pest. Ampak častno bi ravno ne bilo za mene, če bi me bila iztaknila, pa naj sta bila tudi res lopova in potepuha.

"Nikogar ni!" je menil, ko je vse snope preiskal. Pojdijva nazaj!"

Vrnila sta se v sobo in kričala skozi okno za handžijo.

Hlastno je priletel, kot da bi ju šele pravkar čul, in se zelo vpljudno opravičeval.

"Oprostita, nisem vaju videl priti! Polne roke dela imam in v sobi tule pa tudi nimam navade čakati, ker redko kdo pride."

"S čim pa si bil zaposlen?" je vprašal pračar.

"Za na pot se pripravljam."

"Za na pot? Kam pa pojdeš?"

"V Tekirlik."

Povedal je ravno nasprotno smer od tiste, kamor smo bili namenjeni.

Vsiljivo je izpraševal pračar:

"Po kaj pa pojdeš v Tekirlik? Po trgovskih poslih?"

"Ne, le za zabavo."

S čim vama naj postrežem?"

"Rakije prinesi! Pa poln vrč! Žejna sva in vse bova plačala."

No, če sta bila rakijo za željo, bi bil rad videl njuni grli...

"Plačala?" se je nasmehnil handžija. "Moja prva gosta sta danes in v moji hiši je takaka navada, da tisti vse brezplačno dobi, kar zaje in zapije, ki je na današnji dan prvi gost."

"Tako? Kak dan pa je danes?"

"Moj rojstni dan."

"Oho! Torej ti pa najprvo čestitava in ti želiva tisoč let!"

Nič nama ni treba plačati, praviš, pa lahko jeva in pijeja, kolikor hočeva?"

"Da!"

"Zal ne utegnem, nemudoma moram odpotovati. Obhajati mislim svoj rojstni dan pri sorodnikih v Tekirliku. Ampak postregel vama bom."

Odšel je po žganje.

Hajduka sta se režala.

"Ti," je pravil tisti s čakanom, "lepo sva zadela, kaj?"

"Da! Postreči si bova dala!"

"Ko se mož vrne, ne bo mogel reči, da nisva spodobno proslavila njegovega rojstnega dneva!"

Pa tudi jaz sem bil vesel handžije.

(Dalje prihodnjic)

St. Clair Rifle and Hunting Club

Na zadnji klubovi seji smo sklenili, da se člani udeležimo piknika Slovenskega lovskega kluba v Lorain, O. Ta piknik se vrši v nedeljo 29. avgusta. Opozorjamo članke, da se istega gotovo udeležite.

Nadalje naznanjam tistim članom, ki ste naročili sportne suk-njiče, da jih dobimo še ta teden. Pridite ponje v petek ali soboto k tajniku kluba, 1268 E. 169th St.

Ne pozabite, da gremo v nedeljo v Lorain!

A. Bozich, tajnik.

Lorain Hunting & Rifle Club

Naš klub priredi v nedeljo 29. avgusta svoj letni piknik na klubovih prostorih, Seneca Rd. Obenem se bo tudi vršilo streljanje na leteče golobe. Oddane bodo tri nagrade za najboljše strelce. Prvo nagrado \$5.00 dobi tisti, ki postreli največ golobov, drugo, \$3.00, tisti, ki postreli za njim največ golobov in tretjo, \$2.00, oni, ki postreli najmanj golobov, toda najmanj enega mora zadeti.

Klub vabi vse lovske klube iz Clevelanda in drugih mest, da se udeležijo piknika in strelske tekme. Za žejne in lačne bo poskrbel odbor. Za plesaželjne bo pa igral Frank Anzels. Plesalo se bo kar v lovski koči, ki je najbolj pripravna za jesensko vreme.

Na veselo svidenje in lovski pozdrav vsem skupaj.

Louis Kos.

Glas, ki smo ga dolgo čakali

V ljubljanskem "Sloven-cu" od 4. avgusta t. l. bemo tako le značilen članek v podlistku, katerega pri-našamo kot prvi glas doma-čih ljudi o potrebi dela za Slovence izven Jugoslavije.

Kako malo se mi brigamo za naše rojake izven Jugoslavije!

Stara znana reč je, da človek v sreči tako rad pozabi na tiste, so v nesreči. Posebno v naši tako strašno sebični dobi! Bogataš se malo briga, kratkomalo ne misli na to, kako se godi revežem. Gleda le, da je njegova miza dobro pogrnjena; ali imajo pri sosedu kaj v lonec dati ali ne, s tem si ne dela skrbi. Nekoliko temu podobno se mi zdi ravnanje jugoslovanskih Slovencev nasproti rojakom izven jugoslovanskih meja. Ne rečem, da se zanje ne brigamo prav nič; gotovo pa veliko premalo. Saj bogataš že da kak dar revežem, pušča jih pa vendarle v revščini. Široka masa ljud-

stva našega, ne samo kmečkega, marveč tudi mestnega, pol-inteligentna in tudi inteligentna, se za te Slovence sploh ne briga.

Hočete dokazov? Pa koliko bi jih lahko našli! Z veliko težavo se je nedavno za neki velevažen narodni namen, za kulturno delo Slovencev izven Jugoslavije, v Ljubljani s silo dobilo 30 tisoč Din. V enem samem ljubljanskem kinu se pa vsako nedeljo 30,000 Din potroši. Ljudje si hočejo zabave, hočejo biti veseli, letajo okoli po deželi, po hribih, skačejo, plešejo, se drčajo, po-jejo, pijejo, vriskajo — komu pridejo na misel koroški ali primorski Slovenci, kako so vtesnjeni, da se kar ganiti ne morejo in na Primorskem niti ene slovenske pesmi zapeti ne smejo! Naši ljudje si pa za-radi tega življenja kar nič ne grenijo.

Saj tudi mi v Jugoslaviji nismo ravno v raju. Toda zdaj vendar še precej svobodno di-hamo. Malo boljše se nam pa le godi kakor onim.

Cemur se ne morem naučiti, je pa to, da nisem našel

potrebne zanimanja zato ni-ti pri onih, ki stisko naših ro-jakov čutijo na lastni koži-meje. Kakršne skušnje sem jaz v tem oziru doživel, je ne-verjetno! Ne morem našte-vati posameznosti. Samo na-kratko: Večkrat že sem take, ki so doma onstran meje, pro-sil za razgovor, jih vabil, da bi se pogovorili, če bi se ne dalo za primorske in koroške Slo-vence kaj več storiti, pa še odgovora nisem dobil! Na dva-kratno, trikratno povabilo, ust-no ali pismeno, nobenega od-govora! Nikoli! In to od ta-kih, ki bi jim bilo treba samo par korakov storiti v ta na-men. Neumljivo! Človek bi šel vrh Triglava, ko bi mu kdo le pomignil, da bi rad mojim ožjim rojakom kaj pomagal.— Enkrat pa na priporočeno pis-mo in zopet na drugo pismo šele čez nekaj tednov eno brezpomembno dopisnico. In ko smo nekje vendar — in si-cer s takimi, ki so za to po-klicani! — po dolgem, živah-nem razgovoru sklenili in si trdno zaobljubili, da hočemo ukreniti nekaj izdatnega, se potem izmed teh dogovornikov nobeden niti zmeni več ni za dotični dogovor in sklep! Nih-če niti enkrat ni povprašal, če je kdo kaj storil ali ni! In ko sem na to spominjal in opo-minjal, da je naša častna dol-znost, da ostanemo dani si be-sedi zvesti, zopet nič in še en-krat nič! Zakaj bi se potem hudovali nad tujci, če ne ču-tijo potrebe, Slovincem dati več pravice!

Tako se "rešujejo" naši bratje!

I, kaj pa naj storimo zanje? Gotovo to ni lahka stvar. Moč tuje države se ne da prema-gati. In vendar bi se dalo kaj več storiti! Najprej vsaj več zanimanja in dobre volje, da bi se jim pomagalo! V podrob-nosti se tukaj ni mogoče spu-ščati. A to zanimanje in ta dobra volja" bi že rodila kake dobre sadove. Na primer: Koroški Slovenci potrebujejo naše pomoči v verskem oziru. Avstrijska vlada ne brani, da bi ne smeli hoditi nekateri du-hovniki od tukaj gor pomagat. Pa ravno, ko sem to želel in prosil: Pridimo skupaj in na-

pravimo cel načrt, po katerem bi se ta pomoč vršila! — ni-sem na trikratno prošnjo dobil odgovora!

Ko bi se za one bolj brigali bi se med seboj manj kregali. Zakaj se toliko kregamo in koljemo med seboj? Zato ker samo nase mislimo. Da bi bi-lo le nam dobro! Ko bi res prav "nacionalno" čutili in imeli trpeče naše rojake. bolj pred očmi, bi se strankarski boji med nami sami po sebi omilili.

Da smo Koroško sami za-brečkali, to je gotovo. Toda kar je, je! Vprašanje je, če se zdaj ne da še kaj več sto-riti. Ob obletnici koroškega plebiscita bremo navadno po-časnikih spet kak mogočen vzklik, da nanje ne bodo po-zabili itd. Potem je pa spet celo leto tiho. . . .

Med drugimi smo brali ob taki priliki tudi tole besedo: "Mi še nismo izčrpali vseh sredstev, da bi Avstrijece pri-tisnili, naj dajo Slovincem njih pravice." Tako! Niste izčrpali vseh sredstev? Da, ni-smo jih izčrpali! V celih 18 letih ne! Resnično! in to je tisto, kar je posebno neum-ljivo!

Kako se brigajo za svoje ljudi izven svojih meja Nemci in Italijani! Brigajo za vsa-kega posameznika! Pa sta to velika naroda in bi se jim to-liko ne poznalo, če zgubijo ne-kaj tisoč svojih. Pri nas se pa nekaj pozna! Njih briga in naša briga je ravno v naspro-tnem razmerju, kakor bi mora-la biti. Njim bi se ne bilo treba brigati za vsakega po-edince svojega rodu, nam pa. Je pa ravno narobe. Ali ka-ko se Madžari brigajo in že-nejo za "svoje" zgubljene po-krajine! Kdor je bil v Budim-pešti, je to lahko videl na ce-sti.

Zdaj pa je vprašanje, ali bi se res ne mogla avstrijski vladi staviti alternativa: Aut — aut! Ali — ali! Ali vi daste Slovincem na Koroškem, kar jim gre, ali pa tudi mi vzamemo Nemcem pri nas, kar imajo! Res, da je Nemcev tu-kaj veliko več kakor Slovencev tam gori. Pa zato je pritisk tem lažji!

Ljudje slovenski, kaj pa mislite? Ali imate v tem ozi-ru polzevo kri? Saj drugače je nimate. Saj za medsebojni prepir ste dosti vročkrvni. Ali je mar res vsak poskus brezuspešen? Da bi se nič ne doseglo, če bi naša vlada na avstrijsko na ta način pri-tisnila, tega naj mi nihče ne trdi! Če delajo države med seboj trgovske pogodbe s stal-nim pogojem "dajdam," ali bi res ne bilo mogoče take po-godbe napraviti tudi za narod-ne pravice? Zakaj se torej ne zgodi? Kje tiči vzrok? Ali naša vlada noče? Ali ne sme? Ali ne more? Kako da vendar ne! To bi mi želeli vsaj ve-deti. Po ponesrečenem koro-škem plebiscitu je rekel za-stopnik Jugoslavije v Celovcu: Teh petnajst tisočev, ki so glasovali za Jugoslavijo, ne bomo nikoli pozabili!" Zdaj pa se zdi, da so nanje pozabi-li popolnoma.

Toda če Srbi ne čutijo to-liko te potrebe in ne načnejo te zadeve sami, kako da se v celi Sloveniji vsa ta dolga je-ta ne sliši noben glas po tej za-htevi? Ne čuti niti najmanjši pritisk na vlado, naj bi ven-dar uporabila svojo moč, da to doseže. O tem ne slišimo nikjer nobenega glasu. Neum-ljivo!

Kako je že rekel nekoč g. Finžgar? Vsak narod ima ta-ko usodo kakršno zasluži. . . .

Davek v Nemčiji za nevojake

Berlin. — Nemška vlada je izdala ukaz, da vsi oni, ki niso zmožni za vojaško službo, mo-rajo storiti svoj delež v obram-

bo domovine in sicer s tem, da plačajo davek. V to bodo ob-davčeni vsi oni, ki so bili rojeni po 1. januarju 1914 in niso bili nikdar v vojaški službi. Plačati bodo morali polovico vsega za-slужka prvi dve leti, potem pa do 45. leta 6 odstopkov zasluž-ka. Ta davek morajo plačati vsi, ki zaslužijo na mesec 52 mark ali več, kar je v ameriški veljavi \$20.

Kako bodo tega sodili

New York. — Tukaj je bil are-tiran Mitchell McKeiver, pri ka-terem so dobili ponarejen denar. Izpovedal je, da je denar ukra-del, ne vedoč, da je ponarejen. Zdaj se ne ve, ali ga bodo sodili radi tatvine, ali radi posesti po-narejenega denarja.

Nehvaležni pivci

Ashtabula, O. — Peter Hor-vath je bil ravno dobre volje, pa je tretal par moških v salunu. V zahvalo sta mu vzela \$50 in izgi-nila. Horvath ne bo tako kmalu dal za pijačo, pravi.

MALI OGLASI

Stanovanje

se odda, 4 sobe in garaža. Sta-novanje je zgorej. Vprašajte na 14514 Westropp Ave.

Soba se odda

za žensko ali dekleta. Poizve se v uradu tega lista. (200)

Hiša naprodaj

8 sob, za eno družino. Vse le-po urejeno. Jako zmerena ce-na. Vprašajte na 1116 E. 72nd St. (201)

Pohištvo naprodaj

dobro ohranjeno, za kuhinjo, jedilnico in parlor. Jako po-ceni. Vprašajte na 19102 Shaw-nee Ave. (200)

Pohištvo naprodaj

set za jedilno in spalno sobo, v jako dobrem stanu; se proda po zmerni ceni. Zglasite se na 1194 E. 170th St., zgorej. (201)

Delo dobi

priden fant, ki bi pomagal v mesnici in tudi nekoliko razva-žal. Pokličite KEnmore 4325. (200)

V najem se da

stanovanje 5 sob, kopališče, ga-raža. Vprašajte na 6424 Spil-ker Ave. (200)

4 sobe

se oddajo, kopališče, vse nano-vo dekorirano. Vprašajte na 965 Addison Rd. (199)

A. Greenwald Plumbing & Heating Co.

se je preselila iz St. Clair Ave. in 27. St., na 1229 St. Clair Ave., kjer bodo odjemalci ena-ko dobro in točno postreženi. Se priporočamo. Tel. CHerry 0845, GLenville 5089 ali LIber-ty 2140. (202)

Hiša za dve družini

naprodaj, v prvovrstnem stanju, 5 velikih sob za vsako, dvojna garaža, velik lot, se takoj lahko selite noter. Rent \$50.00 na me-sec. Cena samo \$4,250. Takoj \$900. ostalo po \$36.00 na mesec. Vprašajte pri James Svrga, 21130 Miller Ave. KEnmore 1115. (200)

Skoro nova hiša

za eno družino naprodaj. Šest sob, skoro četrta akra zemljišča. North Vine St. blizu Lindbergh Ave. in E. 200th St. Hiša je pra-zna, se lahko selite. Samo \$4,150. Takoj \$800.00, drugo po \$35.00 na mesec, 5% obresti. Vprašajte James Svrga, 21130 Miller Ave. KEnmore 1115. (200)

Hiše naprodaj

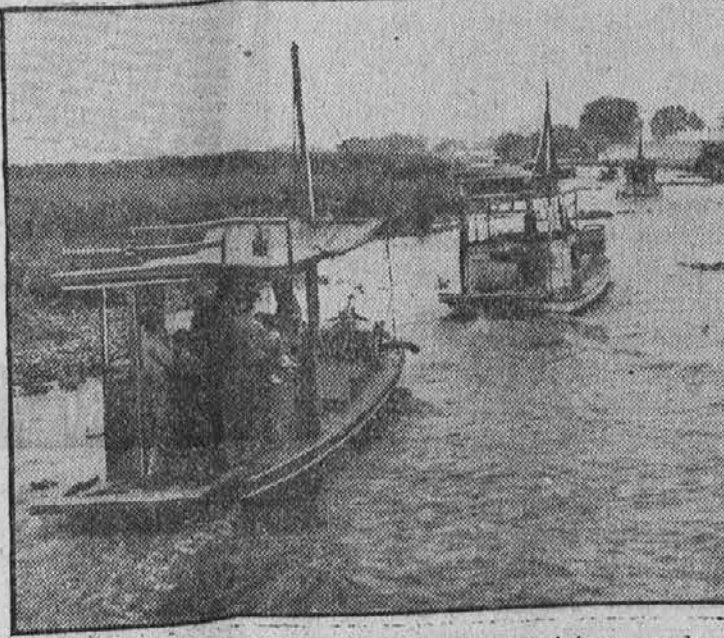
Moderna hiša, za eno družino, kot nova, velik lot, blizu Miller Ave. in E. 222nd St. Se lahko takoj selite. Samo \$700.00 takoj, ostanek po \$30 na mesec. Vprašajte pri James Svrga, 21130 Miller Ave. KEnmore 1115. (200)

Stiri osebe so bile ubite in pet jih je bilo ranjenih, ko je zrakoplov Eastern Air-erte treščil na zemljo pri Daytona Beach, Fla. Pilot je pri zletu zavozil v brzojavne ži-ce, katerih ni videl v jutranji megli.

Na sliki vidite del 300 čolnov, ki so na potu na lov za raki v Louisiana vodotvju. Predno odplujejo čolni na lov, imajo ribiči lepo slavnost, pri kateri duhovščina blago-slovi čolne in ribiče.

Roža sveta

POVEST IZ DOBE TRETJE KRIZARSKE VOJSKE

Angleški spisal: H. R. HAGGARD

Prevel: I. M.

"Ali — ali," je nadaljevala kraljica, "sultan tudi izjavlja, da gotovo razdene Jeruzalem in pomori vse, ako ne prideš; gospodu Balianu pa je rekel, če se mu izročiš, dovoli on pogoje, ki jih bomo lahko sprejeli. Z ozirom na vse to te prosimo, da daš svoje življenje, da rešiš življenje tisočev drugih. Ako pa za nas umrješ, ti bo v veliko čast in tvoje ime se bo po celem krščanstvu častilo kot ime svetnice in mučenice. Ne zavrzni naše prošnje, pokaži, da si zares velika, da greš junaško smrti nasproti in si s tem pridobiš blagoslov milijonov ter si zagotoviš prostor v nebesih, blizu Njega, ki je tudi umrl za ljudi. Se ve jo prosite, sestre, še ve jo prosite!"

Pri teh besedah so se vrgle ženske in otroci na kolena pred njo in jo v solzah in ihtech prosile, da bi dala ranje svoje življenje. Rozamunda se je ozrla po njih, se nasmejela ter rekla z zvonkim glasom:

"Kaj pa praviš ti, moj bratranec in zaročenec, gospod Wulf D'Arcy? Stopi sem in daj mi svet v tej zadregi."

Nato se približa sivooki, od boja utrjeni Wulf, obstoji pri oltarju ograji in jo pozdravi. "Slišal si vse," je rekla Rozamunda. "In tvoj svet? Ali bi hotel, da umrjem?"

"O!" odgovori s hripavim glasom. "Teško je govoriti. Ali njih je veliko — ti pa si samo ena!"

Množice so šumno pozdravile te besede. Znano je bilo mnogim, da Wulf iz vsega srca ljubi svojo izvoljenko in da se je šele pred malo dnevi postavil tja, da jo brani do zadnjega dihljeja proti vsakomur, ki bi se jo drznil izročiti Saladinu.

"O, Wulf!" je rekla. "Wulf

LOUIS OBLAK

TRGOVINA S POHISTVOM
Pohistvo in vse potrebščine
za dom.
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

A KO STE NAMENJENI obložiti vašo hišo s kamenitimi ploščami, Asbestos Shingles and Brick Siding, se obrnite do nas. Blago in delo prvostopenjsko in cene nizke. Tudi na lahka mesečna odplačila. Se priporočamo

Collinwood Improvement Co.

JOHN LUKANČ
698 East 159th St.
MULberry 3729

Joe Louis, svetovni prvak v rokoborstvu in Anglež Tommy Farr, se bosta udarila na 26. avgusta v New

Yorku za prvenstvo in za dolarje. Stava je 4-1 na Louisa, o katerem pravijo, da je nepremagljiv.

munda. "Ti mi greniš moje zasluženje."

Nato pa ji je zašepetal na uho: "Draga Rozamunda, ne brani mi tega, sicer me tiraš v blaznost, ko brez tebe ne morem živeti."

Rozamunda mu je vsa v solzah odgovorila: "Premočen si zame. Zgodi se božja volja!"

Pa tudi drugi ga niso skušali ustavljati.

Rozamunda je prišedši do opatinje hotela pokleknila pred njo, a opatinja poklekne pred njo in jo poljubi. Tudi ostale sestre so jo poljubile v slovo. Nato so pripeljali duhovnika, pobožnega moža.

Temu sta se pred oltarjem izpovedala svojih grehov, najprej Rozamunda, za njo pa Wulf, ter prejela odvezo in sveti zakrament v tisti obliki, kakor so ga dajali umirajočim. Izvzemši emirjev so vsi drugi navzoči klečali in molili za nju.

Slovesni obred je bil pri koncu. Ostali so in v spremstvu dveh emirjev — tretji je namreč že poprej hitel v spremstvu k Saladinu, da ga obvesti — so odšli kraljica, njene redovnice in vsi ostali iz cerkve in skozi samostanske prostore v ozko Ulico Gorja. Tukaj je prijel Wulf Rozamundo za roko in jo vodil, kot vodi brat sestro k poroki. Prijazno je sijal mesec, svetlo kakor dan. Glas o tej čudni zgodbi se je bil bliskoma raznesel po mestu in ozke ulice so bile natlačene polne gledalcev, ki so stali tudi pri vseh oknih, po vseh strehah.

"Gospica Rozamunda!" so klicali. "Blažena Rozamunda, ki gre v mučniško smrt, da nas reši. Čista Rozamunda in njen vrli vitez Wulf!" In trgali so cvetlice in zelenje iz vrtov in jima posipali z njimi pot.

Z nagnjeno glavo in vedrim obličjem sta stopala po dolgi, vijolični se ulicah, spremljana od množice, vojaki so jima delali pot, in ženske so vzdigovalle svoje otroke, da so se mogli dotakniti Rozamundinega oblačila in da so ji videli v obraz. Dospeli so do mestnih vrat in spredov se je ustavil. Tedaj je gospod Balian iz Ibelina spregovoril:

"Gospica, v imenu jeruzalemskega ljudstva in vsega krščanstva ti dajem čast in hvalo, in tudi tebi, Wulf d'Arcy, najvrlejšemu in najzvestejšemu vseh viteзов."

Približal se jima je tudi škof v spremstvu duhovnikov, ki so prepevali, ter ju slovesno blagoslovil.

"Ne slavite, ne zahvaljujte naju, marveč molite za naju," odgovori Rozamunda, "da doseževa namen, ki mu z veseljem darujeva življenje; po najini smrti pa molite za mir in pokoj najinih grešnih duš. Ako pa ne bi imela uspeha, kar se prav lahko zgodi, tedaj se le spominjajte naju, da sva storila, kar je bila nama sveta dolžnost. Strašna tuga je prišla nad to deželo in Kristusov križ je obdan od sramote. Ali iznova se zasveti in potem bodo ljudje na veke pripogibali pred njim kolena. O da bi živeli! Da bi se rešili! To je poslednja prošnja, združena z željo, da bi se videli zopet v nebesih, ko naposled umrjete vi! Sedaj pa: z Bogom!"

Odšla sta skozi vrata sama, množica pa je jokala ob Saladinovem taboru.

Rozamundi so ponudili nosilnico, a jo je odklonila. Stopali so peš po griču vkreber in dospeli do velikega štirioglatega odprtega prostora sredi tabora na Oljski gori, onstran sivga drevoja getzemanskega vrta. Tamkaj jih je pričakoval Saladin v velikem blešku, okrog njega pa so stali tisoči in tisoči njegovih vojakov, ki so jih molče gledali.

Dospelvi pred sultana sta pokleknila pred njim; Rozamunda v snežnobeli obleki redovnice, Wulf pa z razbitim oklepom.

ŠTIRINDVAJSETO POGLAVJE Dokončano

Saladin se je ozrl vanje brez pozdrava rekoč:

"Ženska, može poročilo si prejela. Dobro veš, da ti je dostojanstvo vzeto in da so z njim ugasnile vse obljube. Veš pa tudi, da prihajaš sem, da umrješ smrt verolomnih žensk. Je-li tako?"

"Znano mi je vse to, veliki Salah-ed-din," odgovori Rozamunda.

"Povej mi tedaj, ali prihajaš iz svoje proste volje, neprisiljena, in zakaj kleči poleg tebe vitez gospod Wulf, ki sem mu prizanesel življenje?"

"Prihajam prav iz svoje lastne volje, kakor ti potrdijo tvoji emirji. Moj sorodnik pa naj odgovori sam."

"Sultan," je rekel Wulf, "prišel sem z gospico Rozamundo kot sorodnik in obdolženec, kajti njen greh proti tebi je tudi moj greh. Njena usoda je moja usoda."

"Proti tebi nimam ničesar, saj sem ti že odpustil. Zato si moraš že izbrati svojo lastno pot."

"Brez dvoma," odgovori Wulf; "ker sem edini kristjan med

množestvilnimi prerokovimi sinovi, pač ne bo težko najti prijateljskega scimitarja, ki mi pomaga na tej poti naprej. Prosim pa tvojo dobroto, da bodi njena usoda moja usoda."

"Kaj!" je rekel Saladin. "Pripravljen si umreti z njo, dasi si mlad vitez in se ti svet smehlja in vabi v svoje razkosje?"

Wulf se nasmehne.

"Dobro. Kdo pa sem jaz, da bi se postavil med norca in njegovo nespamet? Dovoljujem ti to milost. Tvoja usoda bodi njena usoda. Wulf D'Arcy, izpil boš kupo s sužnjo Rozamundo do zadnje in najgorenješe usedline."

"Druzega si ne želim," reče Wulf hladno.

Nato se Saladin ozre na Rozamundo in reče:

"Zakaj si prišla sem, da izžveš moje maščevanje? Govori!" "Prišla sem, mogočni vladar, da te prosim za jeruzalemsko ljudstvo, ker mi je bilo rečeno, da si pripravljen poslušati edino glas te svoje sužnje in nikogar drugega. Glej, pred veliko me-

seci si imel prikazen. Trikrat se ti je sanjalo, da bom jaz, tvoja nečakinja, ki me nikdar nisi videl, rešila veliko življenj in ugledila pot do miru. Zbok tega si me odtrgal mojemu domu, povzročil krvavo smrt mojega očeta, kakor jo hočeš zdaj povzročiti njegovi hčeri.

(Dalje prihodnjič)

WOLFF HEATING CO.

GRELNI INŽENIRJI
GORAK ZRAK, PARA, VROČA VODA, AIR CONDITIONING
Popravljalni deli za vseh vrst boilerje in furnance
DO 3 LETA ZA PLACANJE
Postavite si grelni sistem in začnite plačevati v septembru

Vprašajte za Stefan Robash, naš zastopnik
715 East 103rd Street
Vabijo se tudi naročniki izven mesta

STERLING COATS AND SUITS AND FUR COATS

Ker se vse blago draži, zato vam svetujem, da si izberete fino, čisto volneno "STERLING" suknjo ali FUR COAT najnovejše 1937-1938 mode, prej ko mogoče, DIREKTNO IZ TOVARNE in to po vedno nižjih cenah kakor kje drugje.

Izberite vašo suknjo sedaj, plačajte nekoliko kadar jo izberete in drugo enkrat oktobra ali novembra meseca (Will Call).

Prosim, ogledajte se, ali me pokličite, da vas peljem naravnost v tovarno, kjer si lahko izberete fino in trpežno suknjo po vaši volji in ceni. — Za pošteno in točno postrežbo se vam priporočam

BENNO B. LEUSTIG

1034 Addison Rd.

Tel. ENdicott 3426

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE CO.

will Make a Liberal Allowance
on Your Old Radio and Give
EASY TERMS

Learn today the New Tuning
Simplicity... the Brilliant Tone...
the Amazing Distance
YOU GET ONLY IN ZENITH
See the sensational
NEW ROBOT DIAL

ZENITH 2254-6 Tubes, Tune-A-Matic and Foreign Broadcasts, Police, Amateur, Aviation, Ships, 10" Speaker, Complete, Triangular Dial, "Robot" Dial with Spinner, Tuning and Tell Tale Controls, 500-1225 Cycle Coverage, 540-1530 K. C., 5490-10,400 K. C., 33" high.

\$79.95
drusel model
\$19.95
in vec

ZENITH ARMCHAIR MODEL 72540-7 Tubes, Tune-A-Matic and Foreign Broadcasts, Police, Amateur, Aviation, Ships, 8" Speaker, Complete, "Robot" Dial with Spinner, Tuning and Tell Tale Controls, 500-1225 Cycle Coverage, 540-1530 K. C., 5490-10,400 K. C., 33" high.

\$89.95

NEW 1938

ZENITH SHORT WAVE RECEIVERS OF 3 BANDS OR MORE ARE SOLD WITH ZENITH DOUBLET ANTENNA

AMERICA'S MOST COPIED RADIO... AGAIN A YEAR AHEAD

Damo vam posebno veliko ceno za vaš stari radio. Mi popravljamo vsakovrstne radije. Delo garantirano. Vaše tube vam ZASTONJ preskusimo.

Za boljše cene se vedno obrnite na

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE CO.

6104 - St. Clair Ave. - 6119

Tel. ENdicott 4613

Vzamemo vse hranilne knjižice in North American Bank delnice dolar za dolar.